

การพัฒนาพื้นที่ ภาค และเมือง สู่อนาคตประเทศไทย

เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2560 ของ สศช.

เรื่อง “จับเคลื่อนแผนฯ 12 สู่อนาคตประเทศไทย”

วันจันทร์ที่ 3 กรกฎาคม 2560

ณ ห้องแกรนด์โดมอนด์บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

การพัฒนาพื้นที่ ภาค และเมืองสู่นาคตประเทศไทย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดให้ยุทธศาสตร์การพัฒนา ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจเดิม และการขยายฐานการผลิตและบริการใหม่ การพัฒนาเมืองสำคัญให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก การบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพ กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคและเมือง ทุกรูปแบบ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เป็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในทุกมิติของการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความมั่นคง ซึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมิติการพัฒนาดังกล่าว และมีแนวทางการพัฒนา ในแต่ละพื้นที่ที่ชัดเจนและเหมาะสม รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างทัน่วงที่

การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่มีต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่

การพัฒนาประเทศไทยในอนาคตจะต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่สำคัญ ดังนี้

➤➤ การขยายตัวของประชากรเมือง ประชากรเมืองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าสัดส่วนของประชากรเมืองจะเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ในปี 2569 ขณะที่ความต้องการ สาธารณูปโภคสาธารณูปการจะเพิ่มมากขึ้น เกิดการขยายตัวของเมืองเนื่องจากความต้องการ ที่อยู่อาศัยและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น

➤ **ประเทศไทยจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปี 2564** ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จะส่งผลให้กำลังซื้อของประเทศลดลง การออมลดลง ภาวะด้านการคลังของประเทศมีมากขึ้น ความต้องการสินค้าในประเทศลดลง และต้องพึ่งพาสินค้าต่างประเทศมากขึ้น ทำให้ต้องเผชิญกับมาตรการกีดกันการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ทั้งการกำหนดมาตรฐานสินค้า มาตรฐานสิ่งแวดล้อม มาตรฐานความปลอดภัยสิทธิมนุษยชน และมาตรฐานอาหาร เป็นต้น

➤ **ความต้องการแรงงานไร้ฝีมือจะลดลง** โดยจะนำระบบอัตโนมัติมาทำงานแทน ขณะที่ความต้องการแรงงานทักษะฝีมือจะมีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการแข่งขันแรงงานทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ การเกิดอุตสาหกรรมและบริการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการในภาคการผลิต บริการ และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ขณะที่รูปแบบผลิตภัณฑ์และบริการมีวัฏจักรสั้นลง

➤ **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมมากขึ้น** ทั้งการลดลงของพื้นที่ป่า ปริมาณขยะที่เพิ่มมากขึ้น ความต้องการน้ำที่มีมากขึ้น มลพิษที่มีมากขึ้น เนื่องจากการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมทำให้เกิดการลดต้นทุนในการผลิต ซึ่งทำให้เกิดขยะ น้ำเสีย อากาศเสีย และการบุกรุกทำลายป่า

➤ **โครงสร้างพื้นฐานมีการพัฒนามากขึ้น** ก่อให้เกิดโอกาสในการสร้างความพร้อมของพื้นที่ในการขยายฐานการผลิตและบริการ และในการพัฒนาเชื่อมโยงกับโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาเชิงพื้นที่ในระยะต่อไปจะต้องให้ความสำคัญกับการยกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และการขยายฐานใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและศักยภาพของพื้นที่

➤ **ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนายังเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไข** ทั้งความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ การได้รับบริการทางการศึกษาและสาธารณสุข การถือครองที่ดิน และการเข้าถึงเงินทุนและเทคโนโลยี ซึ่งจะต้องแก้ไขเพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างศักยภาพของประชาชนและผู้ประกอบการให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้น

➤ **นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นทั้งปัจจัยที่สนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าการลงทุนของไทย** ทั้งการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ การบริหารจัดการการผ่านแดน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาระบบสาธารณสุขภาคและโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดน

➤ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อภาครัฐกิจและการใช้ชีวิตของประชาชนทั้งทางบวกและทางลบ

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น ดังนั้น ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลมีโอกาสมากขึ้นในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และช่วยให้การซื้อขายสินค้าและบริการมีความสะดวกมากขึ้น อย่างไรก็ตาม หากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ปรับตัวไม่ทันอาจสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน และประชาชนต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารเพื่อไม่นำไปสู่การสูญเสียคุณค่าทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมที่เน้นการบริโภคนิยมและค่านิยมที่ฟุ้งเฟ้อ

ของประชาชน ดังนั้น ในยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจจึงมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยเร่งรัดการแก้ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน

นอกจากนี้ รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อพัฒนาต่อยอดการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา) ให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน สนับสนุนการปรับตัวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่ขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีเข้มข้น ดิจิทัลและนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของประชาชน

📍 แนวทางการพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่ม เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาในแต่ละพื้นที่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดย

➤ **การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ** เพื่อฟื้นฟูพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก และพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน

พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก : ปัจจุบันเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับทั่วโลก และเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมหลักโดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใหญ่ติดอันดับ 1 ใน 5 ของเอเชีย เป็นฐานการผลิตยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญของโลก มีท่าเรือน้ำลึกและโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย รวมทั้งเป็นแหล่งพลังงานและวัตถุดิบสำหรับการผลิต อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วและขาดการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเชื่อมั่น

พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน : พัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนและเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในพื้นที่เป้าหมายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 10 พื้นที่ ได้แก่ ดาก สระแก้ว สงขลา หนองคาย นครพนม มุกดาหาร ตราด กาญจนบุรี เชียงราย และนราธิวาส เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน และแก้ปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยใช้ประโยชน์จากศักยภาพด้านที่ตั้งของพื้นที่และการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการลงทุน สนับสนุนและยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม

ที่ผ่านมาภาครัฐได้ให้การสนับสนุนองค์ประกอบหลักที่จำเป็นในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ได้แก่ (1) สิทธิประโยชน์ด้านการส่งเสริมการลงทุนในระดับสูงสุดของประเทศทั้งมาตรการทางภาษีและมิใช่ภาษี เช่น นโยบายส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการทั่วไปและกิจการเป้าหมาย สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การให้สินเชื่อเพื่อการลงทุนหรือขยายกิจการ การจัดตั้งศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (2) การพัฒนาด้านบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานให้ครบสมบูรณ์ได้มาตรฐานเพื่อเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน (3) การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้สามารถทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในลักษณะไป-กลับ โดยให้สามารถใช้บัตรผ่านแดนเป็นเอกสารแทนหนังสือเดินทางสำหรับการอนุญาตทำงานในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาล ซึ่งแรงงานกัมพูชาและแรงงานเมียนมาได้รับอนุญาตแล้ว นอกจากนี้ ได้จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงานในทุกพื้นที่ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน และการป้องกันและเฝ้าระวังโรคติดต่อข้ามพรมแดน (4) การจัดหาพื้นที่เพื่อให้เอกชนหรือการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเช่าพัฒนาเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและบริการ (5) การพัฒนาด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และ (6) การทำการตลาดและประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อดึงดูดการลงทุนจากในและต่างประเทศ

➤ การพัฒนาภาค เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง

ภาคเหนือให้ป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง : พัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงในด้านการท่องเที่ยวและบริการ เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ และการดูแลผู้สูงอายุ โดยพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมีธุรกิจบริการต่อเนื่องที่มีมาตรฐานและผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มสูง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ และพัฒนานวัตกรรม การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว รวมทั้งฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบน การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบในลุ่มน้ำปิง วัง ยม น่าน และการแก้ไขปัญหาหมอกควันในภาคเหนือตอนบน และจังหวัดตาก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้หลุดพ้นจากความยากจนสู่เป้าหมายการพึ่งตนเอง : พัฒนาให้เป็นฐานการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและพลังงานทดแทนของประเทศ แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี ยุคก่อนประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอม วัฒนธรรมประเพณี

สากลและฐานการผลิตโคเนื้อที่มีเนื้อคุณภาพสูงและได้มาตรฐาน โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพของห่วงโซ่มูลค่าและยกระดับรายได้จากการ

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาระดับนานาชาติ รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงกับระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มน้ำโขง โดยพัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นฐานการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย พัฒนานครราชสีมาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหาร เพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางและตอนล่าง และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีในทุกพื้นที่ พัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน (อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว) รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้

ภาคกลางให้เป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ : พัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสีเขียวชั้นนำในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐานโลก ศูนย์รวมการท่องเที่ยวของเอเชียที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยุติในระดับนานาชาติ โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเดิมและส่งเสริมอุตสาหกรรมแห่งอนาคตให้เป็นฐานรายได้ใหม่ (เช่น ยกระดับการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ชลบุรี และระยอง ให้เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัยและเป็นสากล ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและภาพลักษณ์ที่ได้มาตรฐานสากล รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ

ภาคใต้ให้เป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย : พัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปปาล์มน้ำมันครบวงจร และศูนย์กลางไบโอดีเซล ศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราครบวงจร แหล่งผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่ได้มาตรฐาน

ท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่พื้นที่เชื่อมโยงรวมทั้งชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยส่งเสริมและพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามันและอ่าวไทย และแหล่งท่องเที่ยวบนบกบริเวณตอนในที่มีศักยภาพสูง รวมทั้งพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจเฉพาะภายใต้โครงการพัฒนาเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยนำร่องใน 3 อำเภอ ได้แก่ เบตง หนองจิก และสุไหงโก-ลก และวางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

➤ การพัฒนาเมือง มุ่งเน้นการพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดและเมืองสำคัญให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ

เมืองศูนย์กลางของจังหวัด : พัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม โดยพัฒนาสภาพแวดล้อมเมือง ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีบูรณาการ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง รักษาอัตลักษณ์ของเมือง และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมือง

เมืองสำคัญ : พัฒนาเมืองสำคัญ เช่น กรุงเทพฯ ให้เป็นเมืองศูนย์กลางการติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศ ศูนย์กลางการศึกษา การบริการด้านการแพทย์และสุขภาพระดับนานาชาติ เมืองปริมณฑลเป็นศูนย์กลางการขนส่งและโลจิสติกส์ ศูนย์บริการด้านสุขภาพ การศึกษา และเมืองที่อยู่อาศัย เมืองเชียงใหม่ เมืองพิษณุโลก เมืองขอนแก่น และเมืองนครราชสีมาเป็นศูนย์กลางการค้า การบริการสุขภาพ และการศึกษา เมืองภูเก็ตและเมืองหาดใหญ่เป็นเมืองน่าอยู่และเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งระบบรางในเมืองที่มีศักยภาพ อาทิ เมืองอยุธยา เมืองนครสวรรค์ เมืองทุ่งสง และบริเวณเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (อาที เมืองเบตง เมืองสะเดา เมืองพุน้ำร้อน เมืองอรัญประเทศ เมืองนครพนม เมืองหนองคาย เมืองเชียงทอง) โดยใช้แนวทางการจัดรูปที่ดิน การผังเมืองควบคู่กับการพัฒนาเมืองแบบประหยัดพลังงาน

บ.สรุป

การพัฒนาพื้นที่ ภาค และเมืองเพื่ออนาคตประเทศไทย ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในและนอกประเทศ ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนา นอกจากนี้ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วนของภาคีการพัฒนา ซึ่งต้องการการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานมีการประสานและผลักดันการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน และต้องรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถเผชิญและใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์กับพื้นที่และประเทศโดยรวม

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.
2560 - 2564). 2559.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน
ปี 2558. 2559.